

Bruxelles, 18 mai 2021
(OR. en)

8768/21

CULT 33
AUDIO 54
SOC 273

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	7431/21
Subiect:	Concluziile Consiliului privind redresarea, reziliența și durabilitatea sectoarelor culturale și creative

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind redresarea, reziliența și durabilitatea sectoarelor culturale și creative, astfel cum au fost aprobate de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 17-18 mai 2021.

**Concluziile Consiliului privind
redresarea, reziliența și durabilitatea sectoarelor culturale și creative**

Consiliul Uniunii Europene,

AMINTIND

1. Necesitatea, în contextul pandemiei de COVID-19, a unor eforturi fără precedent pentru a promova sporirea rezilienței și transformarea în UE, astfel cum se afirmă în concluziile adoptate de Consiliul European în cadrul reuniunii extraordinare din 17-21 iulie 2020 ¹.
2. Hotărârea fermă de a lua rapid măsuri de politică decisive pentru a sprijini sectoarele culturale și creative (SCC) pe timp de criză și ulterior, astfel cum a fost exprimată de miniștrii culturii, mass-mediei și audiovizualului din UE în cadrul celor trei videoconferințe informale ale acestora în perioada președințiilor croată și germană.
3. Seria de măsuri extraordinare menite să sprijine SCC instituite de Uniunea Europeană și de statele sale membre de la începutul pandemiei de COVID-19.
4. Importanța Pilonului european al drepturilor sociale în asigurarea faptului că nimeni nu este lăsat în urmă nici în procesul de redresare, nici în tranziția digitală și tranziția verde.

¹ Doc. EUCO 10/20.

5. Acordul politic privind programul „Europa creativă” pentru perioada 2021-2027, cu un buget majorat în noul cadru financiar multianual (CFM).
6. Adoptarea de către Comisia Europeană a unui plan de acțiune pentru sprijinirea redresării și transformării sectorului mass-media și a sectorului audiovizual.

CONȘTIENT DE

7. Rolul esențial pe care cultura îl joacă pentru identitatea europeană și contribuția sa semnificativă la vitalitatea, caracterul incluziv, funcționarea democratică și prosperitatea societăților noastre, prin valoarea sa intrinsecă și prin impactul său social și economic important.
8. Potențialul culturii ca sursă de idei și ca mijloc de a crea noi soluții, de a aborda discriminarea și de a consolida legăturile sociale, de a construi noi solidarități, de a dinamiza spațiile și de a ne consolida capacitatea de a face față mai bine provocărilor actuale și viitoare.
9. Recunoașterea SCC drept unul dintre ecosistemele esențiale ale economiei europene și a potențialului SCC de forță motrice pentru dezvoltarea economică.
10. Capacitatea artiștilor, a artiștilor interpreți sau executanți și a creatorilor de a se adapta la provocările generate de criza actuală, găsind modalități noi și inovatoare, în special în mediul digital, de a furniza conținut publicului lor și de a atrage noi segmente de public.
11. Necesitatea fără precedent de a reconstrui și de a stimula ecosistemele culturale și creative, valorificând lecțiile învățate din provocările generate de criza provocată de pandemia de COVID-19.

ȚINÂND SEAMA DE FAPTUL CĂ

12. Actuala criză a scos la iveală provocările structurale din SCC și necesită un răspuns imediat, precum și acțiuni ambițioase și de perspectivă care să deschidă căi către consolidarea rezilienței și a durabilității SCC, în special a artiștilor și a profesioniștilor săi.
13. Este esențial să se consolideze SCC, în special sectoarele cele mai afectate de criza actuală, prin abordarea vulnerabilităților acestora și prin promovarea echității și a egalității pentru toți, acordându-se o atenție deosebită situației artistelor și a profesioniștilor din domeniul cultural.

SUBLINIAZĂ CĂ

14. SCC se numără printre sectoarele cel mai grav afectate de criza provocată de pandemia de COVID-19 din cauza caracteristicilor lor unice, cum ar fi contactul direct cu publicul, și din cauza faptului că multe spații culturale, deși nu toate, au fost închise, iar evenimentele au fost anulate, ceea ce a condus la dificultăți economice importante.
15. O parte însemnată a lucrătorilor din SCC, printre care se numără și cei mai vulnerabili, se confruntă cu incertitudini semnificative, adesea din cauza lipsei de protecție socială și a mecanismelor de sprijinire a șomajului, deoarece activitățile culturale sunt adesea caracterizate de contracte precare pe termen scurt și de o prevalență ridicată a profesioniștilor independenți.
16. Microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii, precum și instituțiile și organizațiile culturale (atât cu scop lucrativ, cât și non-profit), care reprezintă cea mai mare parte a SCC și contribuie la diversitatea culturală, au nevoie de măsuri adaptate, având în vedere vulnerabilitatea lor la efectele negative ale crizelor.

17. Mulți artiști, creatori și profesioniști din domeniul cultural au recurs rapid la prezentarea online a activității și a proceselor lor creative, dar se confruntă cu provocarea de a asigura surse durabile de venit, în timp ce platformele online foarte mari au înregistrat o creștere a traficului și a veniturilor lor.
18. Accesul la cultură s-a dovedit a fi foarte important pentru bunăstarea cetățenilor și pentru coeziunea societăților, dar ar putea fi restricționat în continuare din cauza preocupărilor legate de sănătate.
19. Restricțiile adoptate pentru a face față pandemiei au repercusiuni asupra mobilității profesioniștilor din domeniul culturii și asupra circulației operelor culturale, ridicând astfel probleme la adresa diversității culturale și lingvistice, a continuării dialogului, a schimburilor și a lanțurilor valorice transfrontaliere.
20. Pandemia a afectat, de asemenea, parteneri din SCC din țări terțe, astfel încât este important să se dea dovadă de solidaritate și să se colaboreze cu aceștia în eforturile lor de redresare și dezvoltare durabilă, în cadrul relațiilor culturale internaționale și al acțiunii externe ale UE.

IDENTIFICĂ, CU RESPECTAREA PRINCIPIILOR SUBSIDIARITĂȚII ȘI PROPORȚIONALITĂȚII, A SFERELOR DE COMPETENȚĂ RESPECTIVE ALE STATELOR MEMBRE ȘI A ROLULUI ȘI AUTONOMIEI PARTENERILOR SOCIALI, URMĂTOARELE ȘASE PRIORITĂȚI ÎN VEDEREA PROMOVĂRII REDRESĂRII SECTOARELOR CULTURALE ȘI CREATIVE PENTRU SPORIREA REZILIENȚEI ȘI A DURABILITĂȚII:

I. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA FINANȚAREA DISPONIBILĂ

Invită statele membre și Comisia:

21. să valorifice oportunitățile oferite de Mecanismul de redresare și reziliență pentru a permite redresarea în urma impactului negativ al pandemiei de COVID-19 și pentru a spori reziliența SCC la crize pe viitor, prin abordarea provocărilor structurale cu care se confruntă SCC și, după caz, prin punerea în aplicare a unor scheme de sprijin adecvate și eficiente;
22. să promoveze sinergii între programele UE relevante pentru SCC, cum ar fi Europa creativă, Erasmus+, Orizont Europa, InvestEU, Europa digitală, fondurile politicii de coeziune și Instrumentul de redresare al Uniunii Europene;
23. să simplifice procesele de depunere a cererilor și să reducă, în cea mai mare măsură posibilă, birocrația programelor de finanțare;
24. să depună eforturi pentru a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă și că mecanismele de finanțare răspund nevoilor și capacităților specifice ale lucrătorilor independenți, ale microîntreprinderilor, ale întreprinderilor mici și mijlocii și ale instituțiilor și organizațiilor (atât cu scop lucrativ, cât și non-profit) din domeniul cultural;

25. să facă schimb de informații adaptate privind oportunitățile de finanțare și cofinanțare disponibile pentru SCC prin intermediul structurilor din statele membre care sprijină SCC, precum și prin intermediul birourilor, agențiilor sau punctelor de contact relevante ale programelor UE și să consolideze dialogul dintre acești actori pentru a se asigura că SCC primesc în timp util informații și consiliere.

Invită Comisia:

26. să pună la dispoziție un „ghișeu unic” comun pentru informații relevante, actualizate periodic, ușor de înțeles, ușor accesibile și adaptate în toate limbile oficiale ale UE cu privire la oportunitățile de finanțare pentru SCC, permițând astfel tuturor actorilor din domeniul cultural să acceseze rapid informații privind programele de finanțare relevante ale UE;
27. să evalueze aplicarea normelor privind ajutoarele de stat pentru SCC, în vederea analizării necesității de adaptare;
28. să continue să colaboreze îndeaproape cu părțile interesate la punerea în aplicare a măsurilor de sprijin și a programelor de finanțare ale UE pentru a se asigura că finanțarea disponibilă răspunde nevoilor sectorului, în special în situații neprevăzute.

II. CONSOLIDAREA REZILIENȚEI PROFESIONIȘTILOR DIN SCC

Invită statele membre:

29. să promoveze, în cadrele corespunzătoare, dezvoltarea în continuare a unei piețe a muncii echitabile și durabile, inclusiv a protecției sociale pentru profesioniștii din SCC, care să țină seama de caracteristicile activităților culturale și creative, în strânsă colaborare cu sectoarele ²;
30. să promoveze dialoguri și schimburi permanente cu profesioniștii din SCC, încurajându-i să notifice problemele într-un stadiu incipient și să împărtășească soluțiile găsite.

Invită statele membre și Comisia:

31. să promoveze dezvoltarea în continuare a unor noi modele de afaceri de către SCC, de exemplu prin valorificarea potențialului datelor, care să răspundă provocărilor economice, digitale, ale societății și de mediu;
32. să promoveze oportunități de formare care consolidează competențele antreprenoriale, digitale, financiare și de management, proprietatea intelectuală, precum și reziliența generală a profesioniștilor din SCC;
33. să încurajeze explorarea de noi modalități și mijloace de asigurare a veniturilor artiștilor, discutarea statutului artiștilor și schimbul de idei privind condițiile de muncă în sectoarele și industriile culturale și creative din Europa prin intermediul grupului privind statutul și condițiile de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul cultural și creativ, care urmează să fie instituit în cadrul metodei deschise de coordonare;
34. să promoveze eforturile de a proteja în continuare SCC împotriva pirateriei.

² Recomandarea Consiliului din 8 noiembrie 2019 privind accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, *JO C 387, 15.11.2019, p. 1.*

III. CONSOLIDAREA ÎN CONTINUARE A MOBILITĂȚII ȘI A COOPERĂRII

Invită statele membre și Comisia:

35. să ia măsuri adecvate pentru a încuraja în continuare cooperarea, inclusiv cu țări terțe, și pentru a facilita libera circulație a artiștilor și a profesioniștilor din SCC, promovând schimburile, colaborarea și libertatea artistică, ținând seama de principiile generale ale liberei circulații a persoanelor și a serviciilor;
36. să exploreze în continuare soluții pentru abordarea problemelor legate de mobilitate, facilitând utilizarea flexibilă de către artiștii și profesioniștii din SCC a diferitelor practici administrative legate de mobilitatea transfrontalieră;
37. să promoveze colaborarea dintre disciplinele artistice și să simplifice normele conexe, ori de câte ori este cazul;
38. să promoveze flexibilitatea necesară pentru a permite redirecționarea fondurilor europene pentru mobilitate pentru a răspunde celor mai presante nevoi ale sectorului atunci când sunt în vigoare restricții de călătorie.

IV. ACCELERAREA TRANZIȚIEI DIGITALE ȘI A TRANZIȚIEI VERZI

Invită statele membre și Comisia:

39. să încurajeze perfecționarea profesioniștilor din SCC pentru a le permite să acceseze și să utilizeze spațiul digital în mod eficace, să profite de acesta și să fie competitivi în cadrul acestuia, ținând seama de rolul jucat de platformele online foarte mari;
40. să valorifice oportunitățile oferite de Directiva serviciilor mass-media audiovizuale revizuită ³ și de Directiva privind drepturile de autor ⁴ pentru a facilita redresarea SCC;
41. să promoveze cooperarea interdisciplinară dintre SCC și sectoarele mediului și tehnologiei, promovând inovarea atât în cultură, cât și în industrie și profitând pe deplin de tehnologiile limbajului și de tehnologiile digitale, de exemplu inteligența artificială;
42. să promoveze, după caz, educația culturală pentru toate generațiile, ca mijloc de a crea o atitudine mai informată a consumatorilor față de o diversitate mai largă a producțiilor culturale;
43. să evidențieze rolul important de transformare pe care îl joacă SCC ca motor al durabilității și să asigure, atunci când este posibil, condiții favorabile pentru ca toți actorii culturali să își maximizeze potențialul de combatere a schimbărilor climatice, inclusiv prin reducerea impactului activităților lor asupra mediului.

³ Directiva 2010/13/UE astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/1808.

⁴ Directiva (UE) 2019/790.

V. ÎMBUNĂTĂȚIREA CUNOȘTINTELOR ȘI A PREGĂTIRII PENTRU PROVOCĂRILE VIITOARE

Invită statele membre și Comisia:

44. să promoveze cunoașterea riguroasă și aprofundată a nevoilor, caracteristicilor și vulnerabilităților specifice ale fiecărui sector cultural și creativ de-a lungul întregului lanț valoric, de exemplu prin cercetare, cartografiere și dialog permanent și strâns cu părțile interesate, inclusiv cu comunitățile locale;
45. să faciliteze schimbul de know-how, de bune practici și de informații referitoare la cele mai eficiente modalități de stimulare a redresării SCC (de exemplu, măsurile planului de redresare) și să se concentreze pe pregătirea pentru fenomene neașteptate și nesigure care ar putea perturba aceste sectoare în viitor;
46. să consolideze protejarea patrimoniului cultural prin axarea pe durabilitate și pe reziliența în fața dezastrelor, ca parte integrantă a gestionării patrimoniului cultural.

VI. LUAREA ÎN CONSIDERARE A SCENELOR CULTURALE ȘI A COMUNITĂȚILOR LOCALE

Invită statele membre și Comisia:

47. să includă nevoile și punctele de vedere ale scenelor culturale și ale comunităților locale ca sursă de orientare pentru stabilirea priorităților privind politicile, strategiile și programele culturale, maximizând astfel impactul social al activităților și ideilor care provin din sfera culturală;
48. să încurajeze în continuare parteneriatele dintre SCC și alte sectoare de politică (de exemplu, sănătate, educație, tineret, știință, cercetare și inovare, mediu, ocuparea forței de muncă, afaceri sociale, turism), pentru a profita de beneficiile culturii pentru bunăstare și durabilitate, utilizând pe deplin structurile și programele existente, după caz.

Invită statele membre:

49. să încurajeze, acolo unde este posibil, legăturile dintre scenele culturale, comunitățile locale, autoritățile și profesioniștii din SCC, recunoscând caracterul puternic ascendent al culturii și al ecosistemelor creative;
50. să promoveze conectarea socială prin cultură ca răspuns valoros la efectele distanțării sociale și ale interacțiunilor digitale;
51. să promoveze sensibilizarea culturală în societăți prin stimularea participării culturale active și a accesului egal la cultură pentru toate grupurile sociale, inclusiv pentru cele mai marginalizate și vulnerabile;
52. să încurajeze instituțiile culturale să dezvolte abordări și metode inovatoare pentru a atrage un public divers.

SOLICITĂ STATELOR MEMBRE ȘI COMISIEI SĂ FACĂ SCHIMB DE BUNE PRACTICI ȘI SĂ FACĂ BILANȚUL ACESTOR CONCLUZII PÂNĂ ÎN 2023.

Documente de politică relevante

Consiliul European

Concluziile Consiliului European adoptate în cadrul reuniunii extraordinare din 17-21 iulie 2020 (doc. EUCO 10/20)

O nouă Agendă strategică 2019-2024 (adoptată de Consiliul European la 20 iunie 2019)

Concluziile Consiliului European din 14 decembrie 2017 (doc. EUCO 19/1/17 REV 1)

Declarații ministeriale

Declarație privind cultura în perioada crizei provocate de pandemia de COVID-19 (aprilie 2020)

Declarația de la București a miniștrilor culturii și a reprezentanților acestora privind rolul culturii în construirea viitorului Europei (aprilie 2019)

Consiliul Uniunii Europene

Concluziile Consiliului de modificare a Planului de lucru în domeniul culturii (2019-2022) (JO C 193, 9.6.2020, p. 20)

Concluziile Consiliului privind gestionarea riscurilor în domeniul patrimoniului cultural (JO C 186, 5.6.2020, p. 1)

Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind dimensiunea culturală a dezvoltării durabile (JO C 410, 6.12.2019, p. 1)

Concluziile Consiliului privind o abordare strategică a UE în ceea ce privește relațiile culturale internaționale și un cadru de acțiune (JO C 192, 7.6.2019, p. 6)

Concluziile Consiliului cu privire la Planul de lucru în domeniul culturii pentru perioada 2019-2022 (JO C 460, 21.12.2018, p. 12)

Concluziile Consiliului privind promovarea accesului la cultură prin mijloace digitale, cu accent pe atragerea unui public mai larg (JO C 425, 12.12.2017, p. 4)

Concluziile Consiliului privind interacțiunile culturale și creative pentru stimularea inovării, a sustenabilității economice și a incluziunii sociale (JO C 172, 27.5.2015, p. 13)

Concluziile Consiliului privind serviciile de informare referitoare la mobilitate pentru artiști și pentru profesioniști din domeniul culturii (JO C 175, 15.6.2011, p. 5)

Comisia Europeană

Mass-media europeană în deceniul digital: plan de acțiune pentru sprijinirea redresării și transformării [COM(2020) 784 final]

Valorificarea la maximum a potențialului inovator al UE. Un plan de acțiune privind proprietatea intelectuală care să sprijine redresarea și reziliența UE [COM(2020) 760 final]

Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație [COM(2020) 456 final]

Pactul verde european [COM(2019) 640 final]

O nouă agendă europeană pentru cultură [COM(2018) 267 final]

Parlamentul European

Rezoluția din 17 septembrie 2020 referitoare la redresarea culturală a Europei [2020/2708 (RSP)]

Rezoluția din 7 iunie 2007 referitoare la statutul social al artiștilor [2006/2249 (INI)]

Raportul din 25 februarie 1999 privind situația și rolul artiștilor în Uniunea Europeană (A4-0103/99)

UNESCO

Cultura în criză: orientări de politică pentru un sector creativ rezilient (2020)

Cultura și condițiile de muncă ale artiștilor: punerea în aplicare a Recomandării din 1980 referitoare la statutul artistului (2019)

Recomandare referitoare la statutul artistului (1980)
